

DATOS IDENTIFICATIVOS

Anatomía humana: Anatomía e kinesioloxía humana

Materia	Anatomía humana: Anatomía e kinesioloxía humana	Sinale	Curso	Cuadrimestre
Código	P02G050V01201	FB	1	2c
Titulación	Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte			
Descritores	Creditos ECTS 6			
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Viaño Santamarinas, Jorge Juan Zarzosa Alonso, Fernando			
Profesorado	A0245-Ax2tc-2 , Serrano Gómez, Virginia Viaño Santamarinas, Jorge Juan Zarzosa Alonso, Fernando			
Correo-e	fzarzosa@uvigo.es jorgeviano@uvigo.es			
Web				
Descripción xeral				

Competencias

Código

B3	Coñecemento e compresión dos factores fisiolóxicos e biomecánicos que condicionan a práctica da actividade física e o deporte.
B7	Coñecemento e comprensión dos fundamentos, estruturas e funcións das habilidades e patróns da motricidade humana.
B8	Coñecemento e comprensión da estrutura, función e desenvolvemento das diferentes manifestacións da motricidade humana.
B11	Coñecemento e comprensión dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional.
B13	Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional.
B14	Manexo da información científica básica aplicada á actividade física e ao deporte nas súas diferentes manifestacións.
B18	Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais, aos diferentes campos da actividade física e o deporte.
B20	Capacidade para identificar os riscos que se derivan para a saúde da práctica de actividades físicas inadecuadas.
B23	Capacidade para seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo axeitado para cada tipo de actividade.
B26	Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma.
C3	Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais, na proposta de tarefas nos procesos de ensino-aprendizaxe a través da actividade física e o deporte
C4	Capacidade para identificar os riscos que se derivan para a saúde dos escolares debido á práctica de actividades físicas inadecuadas

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Coñecer o funcionamento de editores de partituras tales como: Encore e MuseScore.

Coñecer o funcionamento de software de edición musical, programas libres (audacity, e similares).

O alumno debe ser capaz de coñecer a aplicación do exercicio coa finalidade de desenvolvemento das cualidades *psicofísicas.	B11 B13 B14 B18 B20 B23 B26	C3 C4
--	---	----------

O alumno debe ser capaz de comprender a dimensión mecánica e *fisiológica do movemento corporal analizándoo desde os puntos de vista articular e muscular.	B3 B7 B8 B18	C3
--	-----------------------	----

Contidos

Tema

Conceptos, clasificacións e tendencias do exercicio físico	Tema 1. Fundamentos e mecánica da realización motriz. Tema 2. O movemento corporal. Descriptores e enfoques na aplicación do exercicio.
Cinesiología Ontogénética	Tema 3. El sistema esquelético, funciones y movimientos articulares. Tema 4. Estructura y acción muscular en los ejercicios.
Análise mecánica do exercicio físico.	Tema 5. Perspectivas analíticas tradicionais vs globais de o corpo e de o movemento e os seus implicaciones kinesiológicas (p. ex. cadeas musculares, vías anatómicas, etcétera) Tema 6. Análise de a postura e de os movementos aplicando as diferentes perspectivas de o corpo e movemento.
Cinesiología sistemática	Tema 7. As capacidades físicas básicas e as súas implicaciones kinesiológicas. Tema 8. As capacidades dependentes de o aparello locomotor e os seus implicaciones kinesiológicas. Tema 9. As capacidades dependentes de os procesos de obtención e utilización de enerxía e as súas implicaciones kinesiológicas. Tema 10. As capacidades psicomotrices e as súas implicaciones kinesiológicas.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticas de laboratorio	28	4	32
Resolución de problemas	1	30	31
Presentación	1	1	2
Lección maxistral	16	18	34
Exame de preguntas obxectivas	0.5	30	30.5
Práctica de laboratorio	0.5	20	20.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Prácticas de laboratorio	No horario de prácticas de laboratorios desenvolveranse tarefas e exercicios dirixidos polo profesor sobre aspectos presentados nas clases teóricas.
Resolución de problemas	Os conceptos teóricos serán acompañados nas clases teóricas con exercicios e resolución de problemas.
Presentación	Se presentarán estudos de casos para que alumno pueda tener referencias
Lección maxistral	Empregarase a exposición por parte do profesor como medio principal de ensino.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Lección maxistral	O alumno disporá dun horario de tutorias para poder solucionar dúbidas concretas sobre os contidos impartidos en clase.

Prácticas de laboratorio	O alumno disporá dun horario de tutorias para poder solucionar dúbidas concretas sobre os contidos prácticos impartidos en clase.
Resolución de problemas	O alumno disporá dun horario de tutorias para poder solucionar dúbidas concretas sobre os problemas e exercicios planteados en clase. Os despachos virtuais do profesorado son os seguintes (o horario de atención publicarse ao principio do cuatrimestre): Sala 2438 - Prof. Virginia Serrano Gómez (contraseña: 3zh7oCgG) Sala 2699 - Prof. Jorge Juan Víaño Santamarinas (contraseña: RYiME6pl) Sala 2758 - Prof. Fernando Zarzosa Alonso (contraseña: xnnVzrvk)

Avaliación

	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Prácticas de laboratorio	<p>É obligatorio asistir polo menos ao 80% das prácticas para poder obter unha avaliación positiva na materia.</p> <p>En caso contrario o estudiante perde totalmente a posibilidade de ser avaliado mediante metodología / prueba de "resolución de problemas" (seguinte apartado) e deberá realizar un exame práctico cuxo valor será o equivalente ao apartado de "resolución de problemas" (50%) e que avaliará as competencias vinculadas á práctica que non se adquiriron pola non asistencia. Devandito exame práctico debe superarse cun 5 sobre 10.</p> <p>Si non se agarrache a algúna práctica, non se poderá entregar o exercicio ou "resolución de problemas" solicitado na mesma. O estudiante poderá solicitar por escrito a autorización para a entrega e xustificación pertinente da súa ausencia e o profesorado resolver tamén por escrito negativa ou favorablemente.</p> <p>Véxase, no entanto, o apartado "Plan de Continxencias" sobre como se modificaría este apartado en caso de decretarse "Docencia Non Presencial".</p>	0	B11 B14 B20 B26 C3
Resolución de problemas	<p>É obligatorio realizar e entregar en tempo e forma TODOS E CADA UN DOS EXERCICIOS / PROBLEMAS / PRÁCTICAS propostos nas clases teóricas e prácticas.</p> <p>Si non se asistiu a algúna práctica, non se podrá entregar o exercicio ou "resolución de problemas" solicitado na mesma. O estudiante poderá solicitar por escrito a autorización para a entrega e xustificación pertinente da súa ausencia e o profesorado resolver tamén por escrito negativa ou favorablemente.</p> <p>O profesorado determinará os criterios de calidade e fará pública a nota mínima de cada exercicio para a súa superación e cómputo na nota final.</p> <p>A non entrega dun ou máis exercicios en tempo e forma, ou non alcanzar a nota mínima nun ou máis exercicios, suporá a perda do dereito a ser avaliado mediante esta metodología EN DEVANDITO EXERCICIO. Aínda alcanzando a asistencia mínima do 80%, o estudiante deberá presentarse a un exame final práctico para recuperar devanditos exercicios non entregados ou non superados (véxase calendario de exames). O profesorado avisará coa suficiente antelación desta obrigación ao estudiante.</p> <p>Véxase "Plan de Continxencias" para saber como se modificaría este apartado en caso "de docencia non presencial".</p>	50	B13 B14 B18 B23 B26 C4
Exame de preguntas obxectivas	<p>Realizarase un exame escrito mediante cuestionario. O tipo de preguntas e respostas, así como a cantidad e penalización por resposta errónea, serán anunciados polo profesorado con antelación.</p> <p>No exame deberá obterse unha puntuación mínima de 5 (Escala de 0-10) para a súa superación.</p> <p>Véxase "Plan de Continxencias" para saber como se modificaría este apartado en caso "de docencia non presencial".</p>	50	B3 B7 B8 B20 C3 C4

Outros comentarios sobre a Avaliación

OUTROS COMENTARIOS:

1. Todo o alumnado asista ou non ás aulas, ten dereito a ser avaliado (mediante exame ou según estableza a guía docente).
2. As datas oficiais dos exámenes pódense consultar na web da facultade
3. De non ter superada a materia na primeira edición ou convocatoria, as competencias non adquiridas serán avaliadas na 2ª edición ou convocatoria.

2* A 2ª EDICIÓN Ou CONVOCATORIA (XUÑO-XULLO)

1. Nesta convocatoria ou edición manteranse os mesmos criterios que na 1ª edición ou convocatoria.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

- Myers, T.W., **Vías anatómicas**, 3, S.A. ELSEVIER ESPAÑA, 2015
McGinnis, P. M., **Biomechanics of Sport and Exercise**, 9781492571407, 4, Human Kinetics, 2020
Behm, David G., **The Science and Physiology of Flexibility and Stretching Implications and Applications in Sport Performance and Health**, 9781138086913, Routledge, 2018
Kerr, A. & Rowe, P., **An Introduction to Human Movement and Biomechanics**, 9780702062360, 7, Elsevier, 2019
Muscolino, J.E., **Kinesiology: The Skeletal System and Muscle Function**, 3, Mosby, 2016
Enoka, R., **Neuromechanics of Human Movement**, 5, Human Kinetics, 2015
Neumann, D. A., **Kinesiology of the Musculoskeletal System: Foundations for Rehabilitation**, 3, Mosby, 2016

Bibliografía Complementaria

- Wirhed, R., **Athletic Ability and the Anatomy of Motion**, 3, Mosby, 2006
Luttgens, K.; Hamilton, N.; Weimar, W., **Kinesiology: Scientific Basis of Human Motion**, 12, McGraw-Hill Education, 2011
Oatis, C.A., **Kinesiology : the mechanics and pathomechanics of human movement**, 3, Wolters & Kluger, 2017
Ahonen, J., Lahtinen, T., Sandström, Pogliani, G. y Wirhed, R., **Kinesiología y anatomía aplicada a la actividad física**, 2, Paidotribo, 2014
Hamill, J., Knutzen, K. M., y Derrick, T., **Biomecánica. Bases del movimiento humano**, 4, Wolters & Kluwer, 2017
Trew, M., Everett, T., **Fundamentos del movimiento humano**, 5, Elsevier Masson, 2006
Luttgens, K and Wells, KF., **Kinesiology**, CBS College publishing, 1985
Alter, J.M., **Los estiramientos**, Paidotribo, 2004
Fucci, S. Benigni, M., y Fornarsari, V., **Biomecánica del aparato locomotor aplicado al acondicionamiento muscular**, Elsevier, 2003
Izquierdo, M., **Biomecánica y bases neuromusculares de la actividad física y el deporte.**, Médica-Panamericana, 2008
Lippert, L.S., **Anatomía y Cinesiología clínicas**, Paidotribo, 2013
Nacleiro, F., **Entrenamiento deportivo. Fundamentos y aplicaciones**, Médica-Panamericana, 2011
Nitsch, JR., Neumaier,a., Marées, H.& Mester, J., **Entrenamiento de la técnica. Contribuciones para un enfoque interdisciplinario**, Paidotribo, 2002
VVAA, **Kinesiología y anatomía aplicada a la actividad física**, Paidotribo, 2001
Knudson, D.V., **Qualitative analysis of human movement**, 2, Human Kinetics, 2002
Zatsiorsky, V. M.; Kraemer, W. J., **Science and Practice of Strength Training**, 2, Human Kinetics, 2006
Busquet, L. & Busquet-Vanderheyden, M., **Las Cadenas fisiológicas**, Paidotribo, 2016
Kreighbaum, E. & Barthels, K., **Biomechanics. A Qualitative Approach for Studying Human Movement**, 4, Allyn and Bacon, 1996
Loudon, Janice K., Manske, Robert, Reiman, Michael, **Clinical Mechanics and Kinesiology**, 4, Human Kinetics, 2013
Jenkins, D. B., **Hollinshead's Functional Anatomy of the Limbs and Back**, 9, Saunders Elsevier, 2009

Recomendacións

Materias que continúan o temario

- Biomecánica da técnica deportiva/P02G050V01903
Metodoloxía e planificación do adestramento deportivo I/P02G050V01502

Materias que se recomenda ter cursado previamente

- Anatomía humana: Anatomía humana para o movemento/P02G050V01101
Educación: Aprendizaxe e control motor na educación física e o deporte/P02G050V01102
Fundamentos da motricidade/P02G050V01204

Plan de Continxencias

Descripción

De decretarse polo reitorado "Docencia Non Presencial" os criterios de avaliación que se modificarán serán os seguintes:

PRÁCTICAS DE LABORATORIO:

- Eliminarase a obrigatoriedade de asistir presencial e fisicamente ao centro para a práctica, no entanto, esixirse cumplir co 80% da asistencia ás clases virtuais polo campus remoto ou vía que se estableza e/ou entrega de evidencias de asistencia e aproveitamento a devandita clase (podería ser o cubrir algún cuestionario, ficha de control, etcétera.).
- O resto de consideracións mantense igualmente: asistir o mínimo para poder avaliar no apartado de "resolución de problemas", asistir para poder entregar o ejercicio do día en tempo e forma, proba alternativa si non se cumple co mínimo (exame práctico final), solicitude por escrito de entrega e xustificación de ausencias e autorización, etcétera. (Véxase apartado "Avaliación - Prácticas de Laboratorio"

RESOLUCIÓN DE PROBLEMAS

Este apartado está directamente vinculado ás prácticas de laboratorio. A posibilidade da entrega de cada "problema" está supeditada á asistencia a práctica dese día, xa sexa presencial ou virtual. (Véxase apartado de "Avaliación - Resolución de problemas").
